

Workshop Juridische aspecten Aanmelding, Toelating & Zorgplicht

Voor leerlingen In het funderend onderwijs

Siep van der Galiën
Advocaat bij Hendrikkx Advocaten
www.hendrikkxadvocaten.nl

Op de hoogte blijven van het laatste nieuws omtrent het onderwijsrecht?

Volg ons op social media!

www.facebook.com/HendrikkxAdvocaten

www.linkedin.com/company/hendrikkx-advocaten/

Wat komt aan de orde?

- Korte introductie Passend Onderwijs
- Wettelijke procedure aanmelding
- Wat houdt zorgplicht in?
- Wanneer geen zorgplicht?
- Wat is nodig om besluit te kunnen nemen?
- Complicaties bij invulling zorgplicht (bijvoorbeeld ouders werken niet mee)
- Inhoud besluit
- Aanvraag toelaatbaarheidsverklaring

Wat is Passend Onderwijs?

- Alle leerlingen moeten een plek krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en hun mogelijkheden.
- Passend onderwijs moet ervoor zorgen dat elk kind het beste uit zichzelf haalt. Scholen bieden daarom extra hulp aan leerlingen die dit nodig hebben, zoals kinderen met leer- of gedragsproblemen.
- Europese verdragen: inclusief onderwijs
- Uitgangspunt: regulier onderwijs als het kan, speciaal onderwijs als het moet

Samenwerking

- Verplicht samenwerken in samenwerkingsverband
- Ondersteuningsplan: arrangementenmodel of schoolmodel
- Uitwerking basisondersteuning
- Uitwerking per school in Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

Samenwerking

Samenwerkingsverbanden hebben als wettelijke taak:

- Vaststellen van een ondersteuningsplan waarbij wordt voorzien in dekkend netwerk (met registratie thuiszitters, controle door Onderwijsinspectie);
- Verdelen en toewijzen van ondersteuningsmiddelen voor de aangesloten scholen;
- Beoordelen van een aanvraag voor een toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal (basis)onderwijs, praktijkonderwijs of aanwijzing voor het leerwegondersteunend onderwijs en het afgeven daarvan;
- Adviseren over de ondersteuningsbehoefte van een leerling, op verzoek van het bevoegd gezag van een school.

De periode tot en met de beslissing over de toelating

- Aanmelding
- Zorgplicht
- Besluitvorming

Aanmelding PO

- Vanaf 3 jaar aanmelding mogelijk, toelating niet eerder dan bij 4 jaar (+5 wendagen)

Aanmelding PO en VO

- Aanmelding is verzoek tot toelating van een leerling tot een school
- Aanmelding dient schriftelijk te geschieden
- Bij voorkeur 10 weken voor toelatingsdatum
- Beslissing binnen 6 weken na ontvangst van de aanmelding. Anders melden en beslissing binnen 4 weken daarna nemen.
- Bij niet tijdige beslissing: tijdelijke plaatsing
- Bij weigeren toelating: schriftelijk en onderbouwd. Binnen 6 weken bezwaar mogelijk, waarop binnen 4 weken moet worden beslist.

De beslissing over toelating

1/3

Termijnen

Het bevoegd gezag heeft beperkt tijd:

- Beslissing over toelating moet zo snel mogelijk maar uiterlijk binnen 6 weken na ontvangst van de aanmelding (artikel 40 lid 6 WPO/artikel 8.8 lid 2 WVO 2020).
- Uitstel met 4 weken is toegestaan mits schriftelijk medegedeeld aan ouders.
- De termijn vangt aan op het moment van aanmelding. Er geldt een uitzondering bij wachtlijsten wegens geen plaatsruimte. Dan start de termijn pas op het moment dat de leerling aan de beurt is.

De beslissing over toelating

2/3

Na afloop van de 10-weeken termijn

Als het kind geen andere school heeft en de beslissing over toelating is/kan niet worden genomen binnen 10 weken na ontvangst van de (schriftelijke) aanmelding, wordt het kind tijdelijk geplaatst op school en als leerling ingeschreven. Vindt toelating plaats, dan wordt de tijdelijke plaatsing omgezet in een definitieve.

Wordt de toelating geweigerd of wordt beslist om de aanmelding niet te behandelen, dan wordt de tijdelijke plaatsing beëindigd en wordt de leerling (een dag na die beslissing) uitgeschreven (artikel 40 lid 7 WPO/artikel 8.13 lid 4 WVO 2020).

De beslissing over toelating

3/3

Procedure bij weigering

- Voor het openbaar onderwijs geldt de procedure van de Awb (bestuursrecht).
- Voor het bijzonder onderwijs geldt het civiele recht.
- De schriftelijke beslissing tot weigering moet zijn gemotiveerd.
- Binnen zes weken na de beslissing kunnen ouders schriftelijk bezwaar maken. Deze bezwaarmogelijkheid moet zijn opgenomen in de beslissing. Het bevoegd gezag beslist vervolgens binnen vier weken na ontvangst van de bezwaren. Voordat het besluit op bezwaar wordt genomen, moeten de ouders worden gehoord.
- In veel gevallen kunnen ouders naast de bezwaarprocedure een verzoek indienen bij de Geschillencommissie Passend Onderwijs (GPO).
- Na de bezwaarprocedure staat de gang naar de rechter open.

Aanmelding VO; schooladvies is leidend

- Schooladvies (na doorstroomtoets) is leidend bij de toelating tot het eerste leerjaar van het voortgezet onderwijs.
- Schooladvies betreft enkel het niveau.
- Vanaf 2023-2024 centrale aanmeldweek; regio Rotterdam 18 maart t/m 1 april (vso-3 zml vanaf 10 januari)
- VO-school mag leerling (na overleg met de leerling en de ouders) hoger plaatsen. Plaatsing in een lager schooltype alleen mogelijk op verzoek van de ouders/leerling in overleg met de VO-school.
- Extra toetsen door VO-school als voorwaarde toelating niet toegestaan (behalve wanneer bijzondere kennis of vaardigheden nodig zijn, passend binnen profiel van de school, bijvoorbeeld Topsport Talentenschool en Havo/VWO voor muziek & dans).
- Bij dubbeladvies mogen ouders aanmelden voor 'hoogste' niveau; school moet leerling plaatsen in klas die doorstroming biedt tot 'hoogste' niveau. School die alleen 'hoogste' niveau aanbiedt is niet verplicht leerling toe te laten.

Aanmelding PO/VO; zij-instroom

- School mag gegevens en bescheiden vragen die nodig zijn voor beslissing toelating
- Doorgaans onderwijskundig rapport vorige school uitgangspunt
- Bij twijfel didactisch onderzoek door school (ook als er bij overstap PO-VO geen schooladvies is)
- Bij extra ondersteuningsbehoefte soms meer informatie nodig en advies swv

Aanmelding en zorgplicht

- De zorgplicht rust op (het bevoegd gezag van) de school waar de ouders hun kind aanmelden. Ongeacht de vraag of de leerling al een school bezoekt.
- De achterliggende gedachte van de wetgever was dat kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte niet tussen wal en schip mogen belanden; de school waar de leerling wordt aangemeld is verantwoordelijk voor het vinden van een geschikte plek, ook als dat niet op de eigen school is.

Wanneer geen zorgplicht?

Uitzonderingen op de zorgplicht:

- De zorgplicht geldt niet indien op de school van aanmelding “geen plaatsruimte” is, of ouders weigeren te verklaren dat zij de grondslag van de school zullen onderschrijven (artikel 40 lid 5a WPO/artikel 8.9 lid 3 a en b WVO 2020).
- In geval van plaatsing op een wachtlijst bij geen plaatsruimte, geldt de zorgplicht pas vanaf het moment dat de aanmelding in behandeling genomen kan worden omdat er een plek is vrijgekomen op het niveau van het schooladvies (Kamerstukken II, 33 106, nr. 3, p. 18).
- Als leerling niet voldoet aan voorwaarden voor toelating, bijvoorbeeld op basis van schooladvies.

Inhoud zorgplicht

Kort gezegd valt de zorgplicht uiteen in twee onderdelen:

1. Onderzoeksplicht
2. Aanbodverplichting

Ad 1) het bevoegd gezag moet onderzoek doen: heeft de leerling extra ondersteuning nodig? Zo ja, wat heeft de leerling nodig? Onderzocht moet worden of de school van aanmelding zelf een passend aanbod kan bieden.

Ad 2) Indien de school dit niet kan, moet gezocht naar een school die wel een passend aanbod kan doen.

Wanneer geen plaatsingsruimte?

- Wanneer een school aangeeft dat er geen plek voor de aangemelde leerling is, dan wordt wel van die school verwacht dat de toelatingsprocedure inzichtelijk is (bijvoorbeeld in schoolgids en op website).
- De school dient een consequent en transparant toelatingsbeleid te voeren. Zo moet onder meer voor ouders duidelijk zijn hoeveel plaatsruimte er is en hoeveel aanmeldingen er zijn.
- Ook wanneer een school een wachtlijst hanteert, dient de school inzichtelijk te maken welk beleid wordt gevoerd ten aanzien van wie als eerste aan de beurt is voor het in behandeling nemen van de aanmelding.
- Voorbeelden toegestane selectie: voedingsgebied, loting, voorrangsregels (bijv broertjes/zusjes).
Moeten objectieve criteria zijn en niet (indirect) discriminerend.
- Op het moment dat de leerling aan de beurt is, en het betreft een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte, dan gaat de zorgplicht gelden.
- Een school mag niet in haar schoolondersteuningsprofiel opnemen dat een leerling met extra ondersteuningsbehoefte niet wordt geplaatst in een groep waarin al twee leerlingen een arrangement hebben. Een dergelijk kwantitatief criterium verdraagt zich niet met de uitgangspunten van het passend onderwijs.

Inhoud zorgplicht in relatie tot toelating

De onderzoeksplicht

Eerste oordeel bevoegd gezag: heeft de leerling extra ondersteuning nodig?

- Gegevens kunnen worden opgevraagd bij ouders betreffende stoornissen of handicaps of beperkingen in de onderwijsparticipatie (artikel 40 lid 3 WPO/artikel 8.9 lid 1 WVO 2020).
- Bevoegd gezag moet bekijken of het mogelijk is om de leerling, ondanks de extra ondersteuningsbehoefte, toch te plaatsen, al dan niet met financiering of arrangementen vanuit het samenwerkingsverband.
 - Dat volgt uit artikel 2 Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte.
 - De verplichting tot het verrichten van doeltreffende aanpassingen geldt niet wanneer de aanpassingen een onevenredige belasting vormen (Kamerstukken II 2011/2012, 33 106, nr. 3, p. 17) (GPO 19 juni 2017, 107682). Daarbij kan de financiële draagkracht van de school of het belang van andere leerlingen een rol spelen.

Inhoud zorgplicht in relatie tot toelating

De onderzoeksplicht

- Van ouders wordt verwacht dat zij relevante informatie over de ondersteuningsbehoefte van de leerling verstrekken.
- Als ouders geen relevante informatie willen verstrekken, kan dat tot gevolg hebben dat de school niet in staat is om de ondersteuningsbehoefte van de leerling vast te stellen en dus ook niet om te beoordelen of de school de benodigde ondersteuning kan bieden. Dat kan ertoe leiden dat de school mag weigeren om de leerling toe te laten. Vanwege het gebrek aan inzicht in de ondersteuningsbehoefte kan van de school dan niet worden verwacht dat zij een andere school voor de leerling vindt en uitvoering geeft aan de zorgplicht. De school moet ouders wel in de gelegenheid stellen om alsnog de benodigde informatie te verstrekken.

Inhoud zorgplicht in relatie tot toelating

De onderzoeksplicht

- Er moet gedegen onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van de leerling plaatsvinden.
- Een school moet goed motiveren waarom zij niet in de ondersteuningsbehoefte van de leerling kan voorzien.
- Bij het onderzoek naar de ondersteuningsmogelijkheden van de school dienen mogelijkheden tot ondersteuning of financiering, ook die vanuit het samenwerkingsverband, te worden betrokken.

Complicaties bij de invulling van zorgplicht

1. Ouders werken niet mee

Ouders hebben de plicht om desgevraagd informatie te geven over:

- Stoornissen of handicaps van het kind
- Beperkingen in de onderwijsparticipatie

Wat doe je met ouders die weigeren om informatie te geven?

Indien ouders weigeren om informatie te geven kan de aanvraag buiten behandeling worden gelaten. Ouders moeten wel een termijn hebben gehad om de gegevens aan te vullen (artikel 63 lid 4 WPO/artikel 8.8 lid 3 WVO 2020/artikel 4.5 AWB).

2. Ouders melden aan bij meerdere scholen

Ouders moeten aangeven bij welke school of scholen eveneens om toelating is verzocht (artikel 40 lid 2 WPO/artikel 8.8 lid 1 WVO 2020).

Inhoud zorgplicht in relatie tot toelating

De aanbodverplichting

Toelating van een leerling die extra ondersteuning nodig heeft wordt geweigerd: kan pas nadat het bevoegd gezag er, na overleg met ouders en m.i.v. de ondersteuningsbehoefte van de leerling en de schoolondersteuningsprofielen (SOP) van de betrokken scholen, zorg voor heeft gedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Dit kan ook een school voor (V)SO/SBO of praktijkonderwijs zijn (artikel 40 lid 4 WPO/artikel 8.9 lid 2 WVO 2020). Wel is dan een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) vereist.

Inhoud zorgplicht in relatie tot toelating

De aanbodverplichting

- Voordat de school een leerling mag weigeren omdat zij niet in de ondersteuningsbehoefte van de leerling kan voorzien, moet er een andere school bereid zijn deze leerling aan te nemen. Ook moet er over deze andere school overleg met de ouders zijn gevoerd.
- Als de andere school, die bereid is de leerling op te nemen, niet de gewenste denominatie heeft, kan dat de school niet worden verweten. Het recht op onderwijs in een bepaalde richting gaat niet voor het belang van het kind, als de andere school wel in de ondersteuningsbehoefte van de leerling kan voorzien.
- Wanneer de ouders geen medewerking verlenen en blijven weigeren het gesprek aan te gaan over een andere school, dan is het voor de school van aanmelding moeilijk om uitvoering te geven aan de zorgplicht en (in beginsel) eindigt de zorgplicht dan.
- Ook wordt van de school van aanmelding verwacht dat zij de ouders erop wijst dat wanneer zij niet bereid zijn om alsnog met de school in gesprek te gaan over een andere school, er geen invulling kan geven aan de zorgplicht en de zorgplicht dan (op een gegeven moment) ophoudt.

Aanvraag toelaatbaarheidsverklaring (TLV)

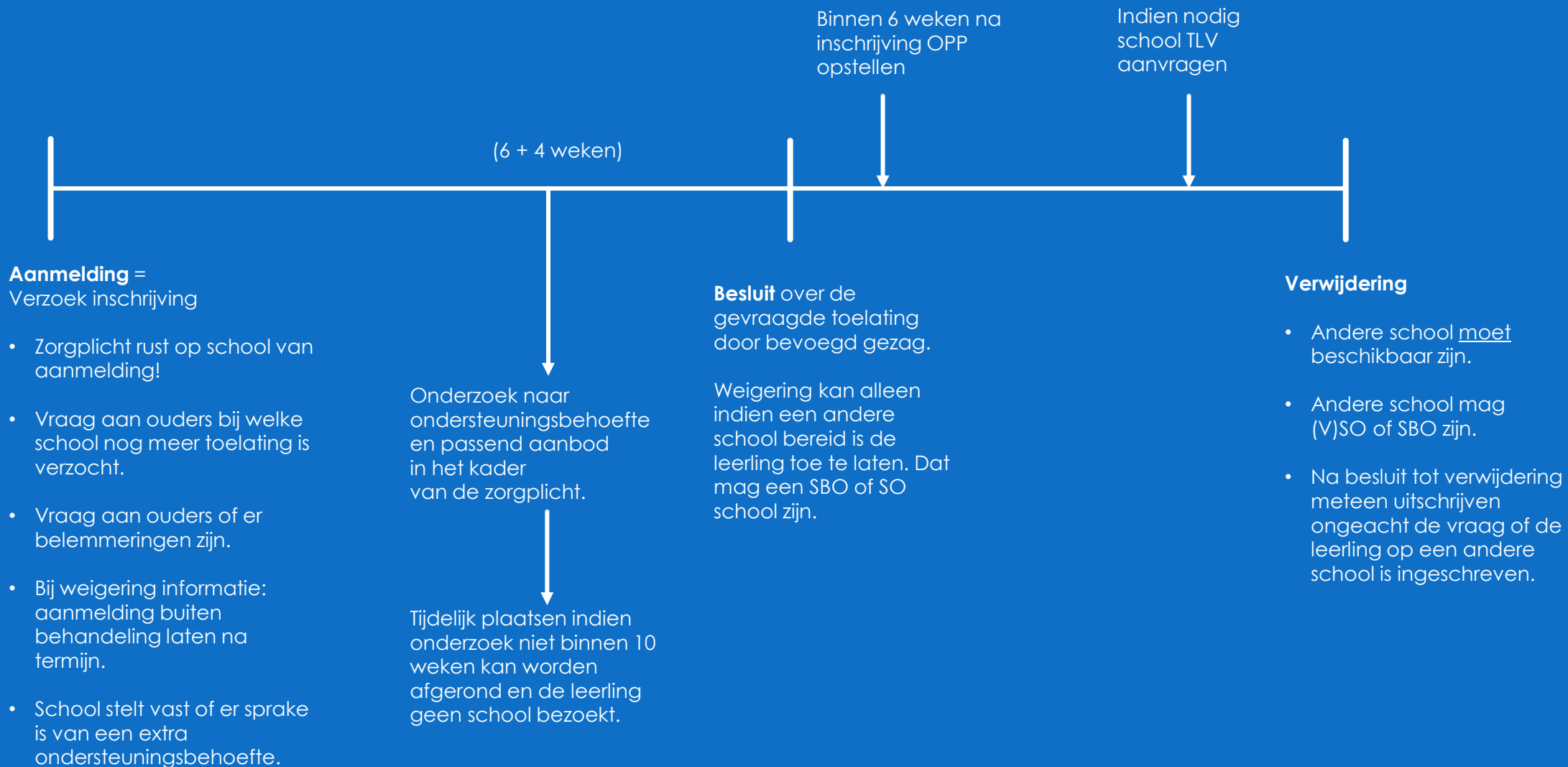
- Het samenwerkingsverband beslist over toelaatbaarheid. Let op: dat is dus iets anders dan toelating.
- Het samenwerkingsverband stelt zich ten doel een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen, bedoeld in de vorige volzin, te realiseren en wel zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.
- Bij de beslissing over de toelaatbaarheid moet het samenwerkingsverband zich laten adviseren door ten minste twee deskundigen.
- Het besluit van het samenwerkingsverband op de aanvraag is een besluit in de zin van de Awb. Bezwaar, beroep en hoger beroep zijn mogelijk.

Aanvraag toelaatbaarheidsverklaring (TLV)

- Het zijn de scholen die een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aanvragen bij het SWV. Daarvoor is geen toestemming nodig van ouders. Wel visie ouders opnemen.
- Alleen de school van aanmelding of die van inschrijving kan een TLV aanvragen. Ouders kunnen dit niet.
- Samenwerkingsverbanden hebben geen toestemming van ouders nodig om een dossier te beoordelen.

Na afgifte TLV

- Het besluit heeft onmiddellijk werking. De leerling heeft dus toegang tot het SBO/SO/VSO.
- Bezwaar of beroep schorsen de werking van het TLV-besluit niet.
- Alleen een uitspraak van de rechter in voorlopige voorziening kan het besluit schorsen.
- Zoek school die bereid is leerling toe te laten en neem definitief besluit.
- Het is aan ouders om leerling aan te melden bij deze school.

HENDRIKK
ADVOCATEN

0297 25 00 18

www.hendrikkadvocaten.nl

Industrieweg 23 Mijdrecht

1059 3640 BB Mijdrecht

Wij bestaan *15 jaar!*

SIEP VAN DER GALIEN

E-mail: vandergalien
@hendrikkadvocaten.nl

Op de hoogte blijven van het laatste nieuws omtrent het onderwijsrecht?

Volg ons op social media!

 www.facebook.com/HendrikkAdvocaten

 www.linkedin.com/company/hendrikk-advocaten/